

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Til § 1.

Medens Lærerinderne kunne betragtes som et fra Statens Side anerkjendt væsentligt og nødvendigt Led i det offentlige Undervisningsvæsens Lærerrække, har Staten dog, siden Loven af 29de Marts 1867 om Anjættelse af Lærerinder ved de offentlige Skoler udkom, og Bestemmelserne af 20de Septbr. 1875 om Skolelærer- og Skolelærerindeexamen blede givne, indskrænket sig til denne Erkjendelse, og naar undtages de ved Finantslovene bevilgede Beløb til Kvinder, der uddanne sig til Lærerinder, har Staten ikke senere foretaget Noget for at støtte Kvinder, der forberede sig til Lærerindevirksomheden, eller paa anden Maade haaret disses Sag frem, hvorimod den udelukkende har været overladt til Private. Her er efter Ministeriets Overbevisning en Mangel, som overfor den stedse stigende Benyttelse af Lærerinder i Almuekolevæsenets Tjeneste ikke længer kan eller bør henstaa uafhjulpen. Ligesom der ved de kongelige Skolelærerfeminariet er sørget for Tilveiebringelse af Lærere, bør Staten ogsaa tage Lærerindernes Uddannelse i sin Haand og efter andre Landes Forbillede ved Opretelsen af en derpaa anlagt Statskole sikke sig, at de faa en tilstrækkelig og tidsvarende Uddannelse, og derved tilveiebringe de ydre Betingelser for, at de Kvinder, der føle Kald til Skolelærningen, ikke af Mangel paa Midler skulle savne den til Lærerkaldet nødvendige Uddannelse, og Skolerne selv gaa glip af ønskelige, mulig endog de bedste Lærerkrafter.

Hvad Stedet angaar, til hvilket en Skole som den omhandlede rettest bør henlægges, da gjør Skolens særlige Bestemmelse det formentlig ønskeligt, at den henlægges til et Sted, hvor ikke altsom mange adspredte Indtryk virke forstyrrende, hvorfor dens rette Plads neppe vilde være i Hovedstaden, hvorimod man har tænkt sig den opført nogle Mile fra Kjøbenhavn i Nærheden af eller ved Rhyten, hvor den fornødne Byggegrund og Have m. m. vil kunne erholdes tilkjøbs. En saadan Veligheden vilde frembyde gunstigere Betingelser for at opnaa og sikke sig Besiddelsen af særlig dygtige Lærerkrafter i enkelte Fag, end det vilde være muligt, hvis Skolen blev opført længere ude paa Landet eller i en Kjøbstad.

Lærefagene ved Skolen ere bestemte dels ved Fordringerne til Skolelærerindeexamen

og dels ved de Fordringer, der stilles til Lærerinder, der ville forstaae sig en videregaaende Dannelse og tillige ønske at kunne meddele denne til Andre. Der bør derfor paa Skolen undervises i et eller flere fremmede Sprog, og tvungen Undervisning i ialtfald et fremmed Sprog forbeholdes. Endvidere blive efter Omstændighederne Mathe-matik, Naturlære, Legemsøvelser og Sundhedslære at indføre paa Skolen.

De 3 Hold, hvori Eleverne blive at inddele, bør i Reglen ikke være større end 20 Elever paa hvert Hold. Naar det samlede Elevantal i Forslaget er sat til 64, er der derved gaaet ud fra, at enkelte forlade Skolen uden helt at have gjenemgaaet samme. Den samlede Undervisningstid tænkes sat til 30 Timer ugentlig for hvert Hold og til 24 Timer for hver af de 2 Klasser i den Dvølseskole, der maa sættes i Forbindelse med Lærerindekolen, for at dernes Elever kunne erholde den fornødne praktiske Dvølse i Lærergjerningen. Hertil vil fordes et Lærerpersonele, bestaaende af en Forstrelærerinde med 18 Undervisningstimer om Ugen, 2 faste Lærerinder med henholdsvis 24 og 18 Timer om Ugen foruden Tilsyn med Skolebørnene og 2 faste Lærere, hver med 30 Timer om Ugen. Den øvrige Del af Undervisningen bliver da at besørge af Faglærere, hovedsagelig fra Kjøbenhavn. Medens der paa de kongelige Skolelærerfeminariet betales 40 Kr. aarlig for Undervisningen, vil Betalingen her efter de indtraadte Forandringer i alle Præisforhold være at sætte noget høiere, mindst til 50 Kr. om Aaret. Da Eleverne skulle have deres Hjem paa Skolen, maa der ved denne antages en Husholderstøtte, der under Forstanderindens Tilsyn sørger for deres Kost og tænkes lønnet med fri Bolig, Have og en Godtgjørelse af nogle Hundrede Kr. aarlig for hver Elev og Lærerinde. Af denne Godtgjørelse udreder hver Elev 200 Kr., Statskassen det øvrige. Ved Skolen antages den fornødne Betjening, deriblandt en Ophjæmsmand.

Da det ligger i Forholdets Natur, at den praktiske Lærerdygtighed først vil kunne erhverves ved længere Tids Dvølse, maa det anses for ønskeligt, at Eleverne først, naar de i længere Tid have øvet sig i praktisk Lærerdygtighed, stedes til Examen heri. I dette Tilfælde vil Examen være at dele saaledes, at de, der have afsluttet de to første Holdes Under-